



Förordning om fiskemöjligheter i Nordostatlanten och vissa andra vatten för 2021

2020/21:

Näringsdepartementet

2020-11-30

Dokumentbeteckning

COM(2020) 668

Förslag till rådets förordning om fastställande för 2021 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 27 oktober 2020 ett förslag till reglering av fiskemöjligheter för 2021 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfartyg i vissa andra vatten. Förslaget följer de principer som fastställts i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (EU) nr 1380/2013 samt kommissionens årliga policymeddelande COM (2020) 248 från 16 juni 2020 vad gäller fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter samt associerade åtgärder för 2021.

Förslaget till förordning täcker dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandnivån, dels fiskemöjligheter utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Noterbart för årets förslag är att med anledning av osäkerheten i förhandlingarna om den framtida relationen mellan EU och Storbritannien (UK), saknas än så länge förslag om fiskemöjligheter för bestånd som delas med UK vilka utgör en majoritet av bestånden i förordningen.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att de fleråriga planerna tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen preliminärt den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Begränsningar av fångst och fiskeansträngning fastställs årligen genom olika förordningar för Östersjön, för Svarta havet, för djuphavsarter (vartannat år) och för Västerhavet. Vid Jordbruks- och fiskerådet i december varje år beslutas som regel TAC- och kvoter för nästkommande år för bestånden i Västerhavet. Eftersom många kvoter delas med länder som inte är medlemmar i EU föregås beslutet av ett omfattande förhandlingsarbete med olika tredjeländer, bland annat Norge, Färöarna, Island, Grönland och Ryssland. Dessa förhandlingar omfattar bland annat kvoter för gemensamt förvaldade bestånd som torsk, sej, kolja, vitling, rödspätta, sill, makrill och blåvitling. Unionen har också fiskemöjligheter genom hållbara partnerskapsavtal och olika regionala organisationer. Resultaten från dessa förhandlingar förs succesivt in i kommissionens förslag till förordning som beslutas om i december.

Kommissionen definierade i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år, de grundläggande principer som kommissionen avser utgå ifrån när de presenterar förslag om fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter för 2021. Meddelandet diskuterades vid den informella videokonferensen mellan EU:s jordbruks- och fiskeministrar den 29 juni 2020.

Förslaget till rådets förordning om fastställande för 2021 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfiskefartyg i vissa andra vatten presenterades den 27 oktober 2020.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget bygger på kommissionens årliga policymeddelande COM (2020) 248 från 16 juni 2020, vilket bland annat innebär att kommissionen grundar

sitt förslag på vetenskapliga fångstråd om fiskeridödlighetsnivåer enligt MSY. För bestånd där MSY-råd inte finns att tillgå grundar sig förslagen på försiktighetsansatsen. De fiskemöjligheter som omfattas av flerårsplaner föreslås följa intervall för MSY som fastställts i planerna. Med hänsyn till landningsskyldigheten har kommissionen föreslagit avdrag för de kvantiteter som utgör överlevnadsundantag. För vissa fiskemöjligheter där Internationella havsforskningsrådet (ICES) rekommenderar att inget fiske bör ske väntas kommissionen föreslå bifångstkvoter grundade på ICES rådgivning för oundvikliga fångster eftersom landningsskyldigheten innebär att dessa måste föras i land och avräknas från kvoterna. För torskbestånden i Kattegatt, Skagerrak, Nordsjön samt för torsk och vitling i Keltiska sjön föreslås samma bevarandeåtgärder i form av selektiva redskap och kontrollåtgärder som infördes 2020. För ål föreslås den åtgärd som infördes 2019 fortsätta gälla som innebär att medlemsstaterna ska utse en stängningsperiod för ålfisket i havet samt i övergångsvatten (så kallade estuarier) under en sammanhängande period om tre månader.

För TAC:er som delas med tredje länder, har kommissionen, enligt meddelandet, för avsikt att sträva efter att uppnå fiskemöjligheter i enlighet med EU:s flerårsplaner och i enlighet med vetenskaplig rådgivning om MSY. För EU:s hållbara fiskepartnerskapsavtal har kommissionen förordat regional vetenskaplig rådgivning samt följer de beslut som fattats inom relevanta fiskeriförvaltningsorganisationer (så kallade RFMO:s). För de bestånd som delas med tredje länder där det inte finns en överenskommen fördelning och som också kan inbegripa bestånd som delas med UK samt med Norge avser kommissionen, enligt meddelandet, sträva efter lösningar för att undvika ett överfiske.

Eftersom många kvoter delas med länder som inte är medlemmar i EU föregås förslagen i regel av ett omfattande förhandlingsarbete med olika tredjeländer. Förslaget till förordning täcker således dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt, för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån, dels fiskemöjligheter i EU:s vatten och utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Ett flertal av de fiskemöjligheter som förhandlas med tredjeländer saknas i förslaget och står angivna som pro memoria (det vill säga uppgift saknas). I årets förslag gäller detta även för samtliga bestånd som delas med UK. Förslaget kommer att kompletteras allt eftersom förhandlingar med tredje länder och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer är klara. I nuläget saknas fiskemöjligheterna som delas med UK vilka utgör en majoritet av fiskemöjligheterna som omfattas av förordningen. Diskussioner mellan EU och UK om nästa års fiskemöjligheter har inte kunnat inledas i avvaktan på resultat av förhandlingarna om den framtida relationen. Av samma skäl har inte heller konsultationer mellan EU-Färöarna och EU-Norge kunnat inledas.

I avvaktan på slutförande av förhandlingar med externa parter finns än så länge endast förslag till två TAC:er av vilka Sverige har andelar; rödspätta i

Kattegatt och äkta tunga i Skagerrak och Kattegatt. I rådets förberedande organ har kommissionen också kompletterat förslaget med TAC för havskräfta i Kattegatt och Skagerrak. Dessa förslag följer intervallen i den fleråriga planen för Nordsjön.

2020/21:FPM37

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik är ett fullständigt harmoniserat politikområde.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga nya direkta budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Förslaget bedöms inte heller få några nya ekonomiska följder på Europeiska unionens budget.

Kommissionen har inte presenterat någon uttrycklig jämförelseanalys av förslaget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Regeringen anser således att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del av ett hållbart livsmedelssystem samtidigt som det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft värnas. Regeringens målsättning är därför också att åtgärderna ska vara i linje med Livsmedelsstrategin, miljökvalitetsmålen och Agenda 2030.

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att de fleråriga planerna ska tillämpas. Regeringen anser generellt att en stor obalans mellan fiskemöjligheter som naturligt förekommer i samma fångst bör undvikas samt att associerade åtgärder som tekniska regleringar är viktiga i syfte att undvika oönskade bifångster.

Regeringen anser att kommissionen också bör verka för den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer i förhandlingar om fiskemöjligheter med tredjeländer.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen preliminärt den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har lämnat preliminära synpunkter på kommissionens förslag i rådets förberedande organ. En majoritet av medlemsstaterna har bland annat givit uttryck för behovet av att inom de ramar som ställs i den gemensamma fiskeripolitiken undvika alltför stora svängningar i TAC mellan åren samt understrukt vikten av att socio-ekonomiska effekter beaktas. En majoritet av medlemsstaterna har också uttryckt oro för att fiskemöjligheterna inte ska hinna fastställas i tid till årsskiftet med anledning av den osäkerhet som råder i förhandlingarna om den framtida relationen mellan EU och UK och avsaknaden av ad hoc-lösningar för år 2021.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionerna har inte yttrat sig.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats. Regeringen beredde dock yrkesfiskets organisationer, Fiskbranschens riksförbund, Sportfiskarna, Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden (WWF), Baltic Waters 2030, Coalition Clean Baltic (CCB), Greenpeace och Fiskesekretariatet (FISH) möjlighet att vid samrådsmöten under september 2020 yttra sig om fastställande av nästa års fiskemöjligheter.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget omfattas av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.1 d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Kommissionen anger vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Regeringen delar kommissionens bedömning.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag till förordning kommer att diskuteras i rådets förberedande organ under november och december med målsättningen att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 15-16 december 2020.

4.2 Fackuttryck/termer

TAC: Total Allowable Catch; Maximal tillåten fångst

Kvot: Kvoten är den del av TAC som en medlemsstat tilldelats enligt en fast fördelningsnyckel.

MSY: Maximal hållbar avkastning.

ICES: International Council for the Exploration of the Sea/Internationella Havsforskningsrådet